

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2021 r.

27.12.2021 r.

10,9%

Wzrost liczby przekroczeń granicy Polski w III kwartale 2021 r. w stosunku do III kwartału 2020 r.

W III kwartale 2021 r., w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku, odnotowano wzrost ruchu granicznego cudzoziemców o 8,8%, a Polaków o 13,6%.

Wartości towarów i usług zakupionych w tym okresie przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą były większe niż w III kwartale 2020 r. odpowiednio o 22,4% i 26,8%.

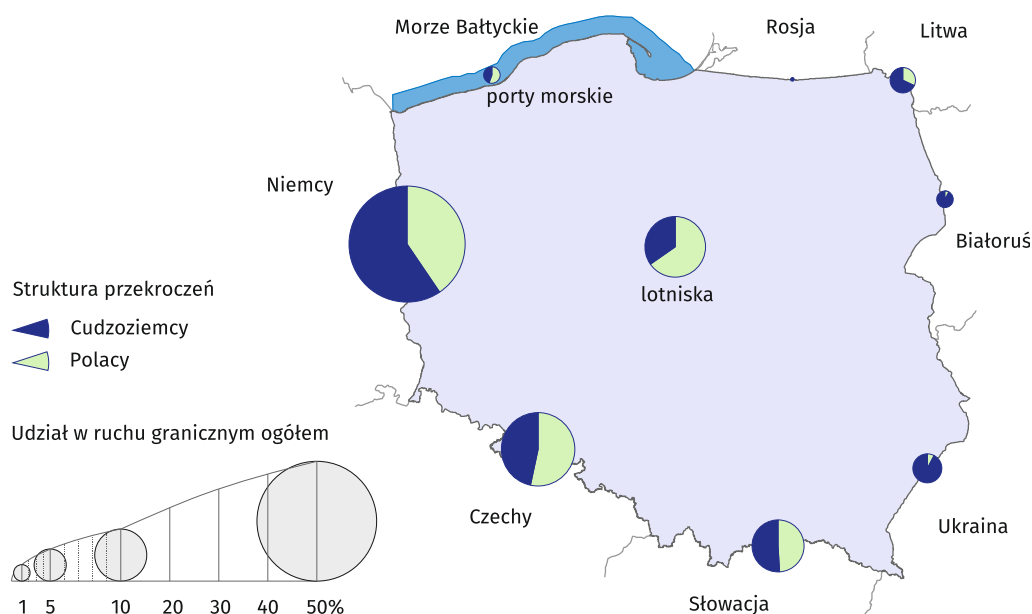
Ruch graniczny

W III kwartale 2021 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 62,3 mln. W ogólnej liczbie przekroczeń granicy cudzoziemcy (nierezydenci) stanowili 54,5%, a mieszkańcy Polski (rezydenci) – 45,5%. Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był większy o 6,1 mln w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. W stosunku do poprzedniego kwartału liczba przekroczeń wzrosła o 41,4% (cudzoziemców o 33,1%, a Polaków o 52,9%).

W omawianym kwartale 79,8% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE); 13,8% granicy na lotniskach; 5,3% zewnętrznej granicy lądowej UE i 1,0% morskiej.

W III kwartale 2021 r. liczba przekroczeń granicy Polski przez cudzoziemców i Polaków, była większa zarówno w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, jak i z II kwartałem 2021 r.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granic w III kwartale 2021 roku

W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (55,0%), następnie z Czechami (23,4%), Słowacją (12,0%), Ukrainą (4,9%), Litwą (3,4%), Białorusią (1,2%) i Rosją (0,1%).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (92,6%), na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (81,1%), a na granicy z Rosją – obywatele Rosji (59,1%).

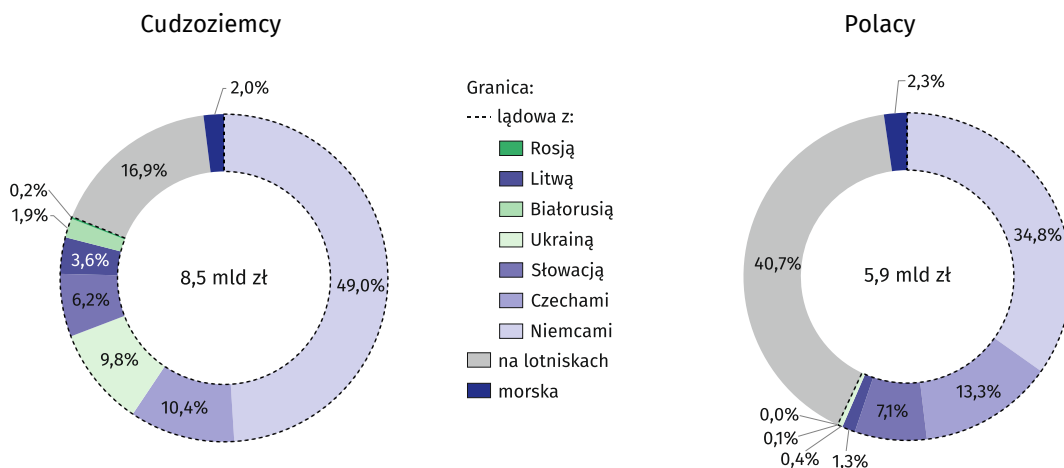
W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w III kwartale 2021 r. ukształtowała się na poziomie 8,5 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski w tym okresie wyniosły 5,9 mld zł. Było to odpowiednio o 22,4% i o 26,8% więcej niż przed rokiem. W stosunku do poprzedniego kwartału wydatki, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były również większe, odpowiednio o 61,3% i o 95,5%.

Wartość zakupionych, zarówno przez cudzoziemców w Polsce, jak i przez Polaków za granicą towarów i usług, była większa niż w III kwartale 2020 roku

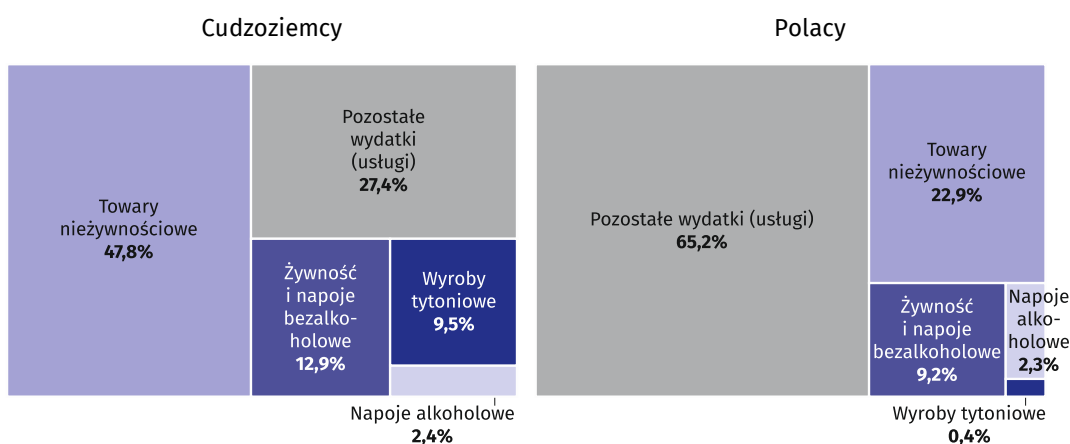
Wykres 1. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2021 roku

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w III kwartale 2021 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (60,4%), następnie z Czechami (12,8%), Ukrainą (12,1%), Słowacją (7,6%), Litwą (4,5%), Białorusią (2,3%) i Rosją (0,2%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (61,0%), następnie z Czechami (23,4%), Słowacją (12,5%), Litwą (2,2%), Ukrainą (0,7%), Białorusią (0,2%). Udział wydatków Polaków powracających do Polski przez przejścia graniczne z Rosją nie przekroczył 0,1%.

Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w III kwartale 2021 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczali 77,8% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 14,9%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 7,2%.

Mieszkańcy Polski, przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (49,9%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczali na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) przeznaczali 19,2%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – 11,3%.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w III kwartale 2021 r. największy odsetek wydatków poniesionych w Polsce przeznaczali na towary nieżywnościowe – 49,7%. Znaczny udział

w strukturze wydatków nierezydentów miały pozostałe wydatki (usługi) – 21,3% oraz żywność i napoje bezalkoholowe – 13,2%. Z kolei w strukturze wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski dominowały pozostałe wydatki (usługi) – 52,7% i towary nieżywnościowe – 31,4%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci 12,3% swoich wydatków.

Tablica 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2021 roku

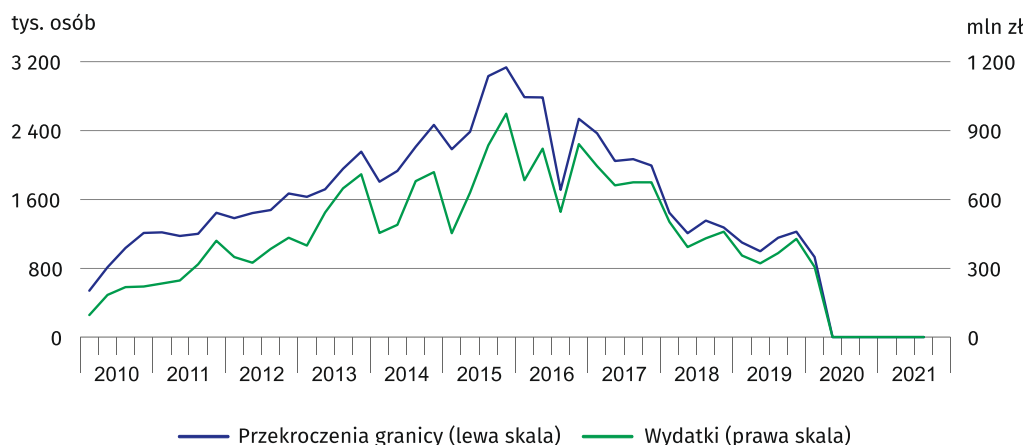
Granica	Ruch graniczny ¹				Wydatki				Średnie wydatki ²			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	III kw. 2020 =100	mln osób	III kw. 2020 =100	mln zł	III kw. 2020 =100	mln zł	III kw. 2020 =100	zł	III kw. 2020 =100	zł	III kw. 2020 =100
OGÓŁEM	33,96	108,8	28,38	113,6	8547,4	122,4	5897,0	126,8	507	110,3	418	112,9
lądowa	30,69	103,9	22,41	103,1	6935,3	112,2	3361,9	102,4	455	105,9	298	100,0
zewnątrzna UE	3,06	161,9	0,25	128,2	1015,0	198,6	30,9	142,9	667	121,3	243	111,2
z: Rosją	0,07	177,8	0,01	113,8	16,2	199,6	1,5	143,5	507	115,9	458	125,3
Białorusią	0,59	128,4	0,05	50,3	158,5	138,1	5,6	59,9	525	111,4	239	118,8
Ukrainą	2,41	172,4	0,20	202,4	840,3	216,4	23,8	211,9	707	121,5	237	104,8
wewnętrzna UE	27,63	99,9	22,15	102,9	5920,3	104,4	3331,0	102,1	431	102,4	298	100,0
z: Litwą	1,23	108,8	0,58	111,3	311,6	105,5	75,1	107,2	518	98,8	253	98,9
Słowacją	3,25	94,8	3,13	98,6	526,9	101,1	421,4	100,1	324	104,2	274	102,6
Czechami	5,78	102,4	6,61	104,4	890,0	104,7	785,4	104,5	317	101,3	235	100,2
Niemcami	17,37	99,6	11,83	102,9	4191,9	104,7	2049,1	101,5	482	102,5	342	99,6
morska	0,29	117,5	0,36	113,1	168,1	118,5	135,2	113,6	1120	99,5	751	101,6
na lotniskach	2,99	207,3	5,61	190,9	1444,1	219,7	2399,9	192,2	989	99,9	908	100,2

¹ Z Polski i do Polski. ² Na jedną osobę podczas jednej podróży.

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granic cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też optymalnością dokonywania zakupów za granicą.

W III kwartale 2021 r. odnotowano 8,3 tys. przekroczeń przez cudzoziemców granicy Polski z Ukrainą w ramach małego ruchu granicznego (MRG), wobec 20 przekroczeń w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wartość wydatków poniesionych przez cudzoziemców przekraczających granicę w ramach MRG wyniosła 3,1 mln zł.

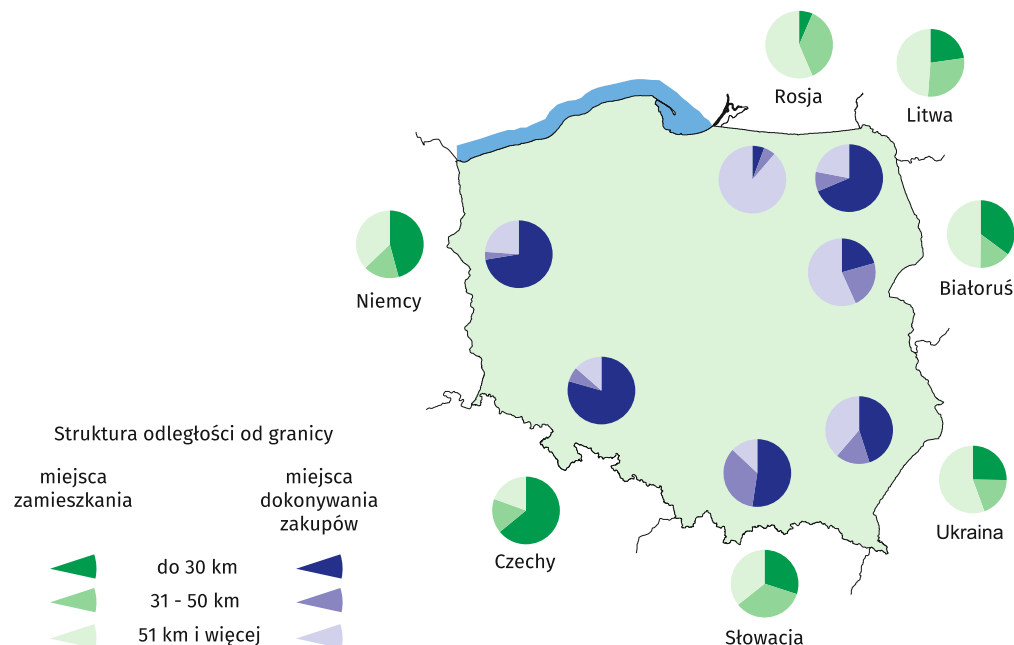
Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy lądowej

Wyniki badań pokazują, że przekraczający w III kwartale 2021 r. lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 64,0% cudzoziemców i 69,2% Polaków, przy czym 44,7% cudzoziemców i 56,7% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

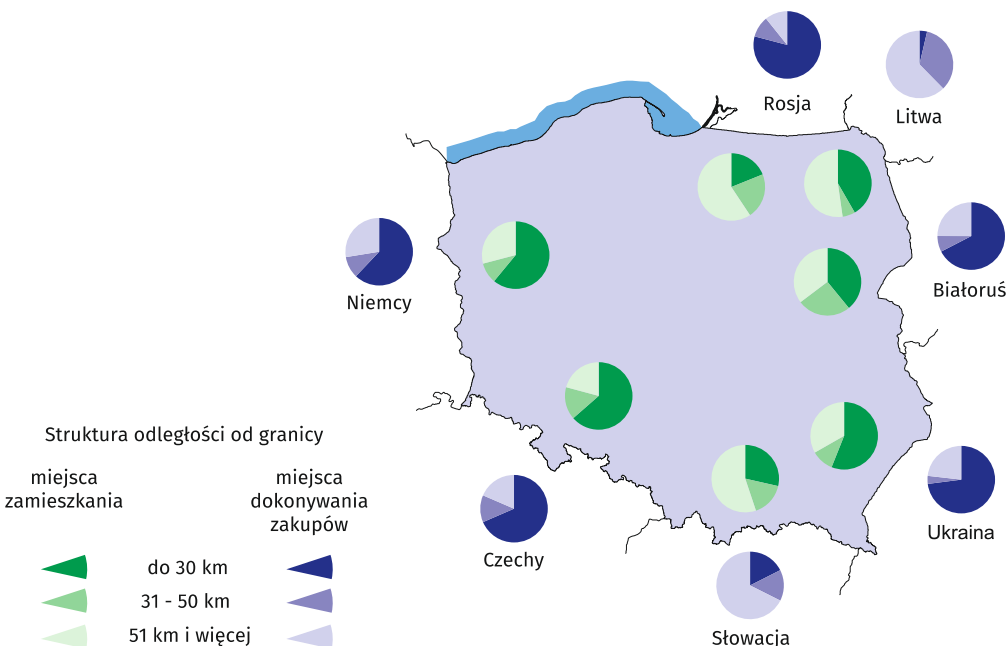
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granic przez cudzoziemców w III kwartale 2021 roku

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski 45,5% cudzoziemców oraz 65,7% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE odpowiednio 66,1% i 69,2%.

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granic przez Polaków w III kwartale 2021 roku

Większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Najwięcej cudzoziemców dokonywała zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 56,6% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 79,5%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 77,0% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej 68,7%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. są wynikiem integracji czterech badań, w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”.
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej również w III kwartale 2021 r., z uwagi na stan pandemii, nie było realizowane w terenie przez ankierów statystycznych. Wyniki badania opracowano z wykorzystaniem innych źródeł danych m.in. administracyjnych i pozaadministracyjnych. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale). Z uwagi na stan pandemii badanie w gospodarstwach domowych od II kwartału 2020 r., prowadzone jest przy wykorzystaniu metody telefonicznej. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. W związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 i ogłoszeniem w Polsce stanu epidemii, na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 435 z późn. zm.), od 15 marca 2020 r. został czasowo zawieszony lub ograniczony ruch graniczny na określonych przejściach granicznych.
8. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskazniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
9. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel.: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel.: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą](#)

[Turystyka](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)